

Tak som sa zamyslel .....

..... nad jednou z relácií. Ktoré sú v poslednom čase tak ostro sledované a ktoré diela divácku pospolitosť na dva tábory. Jedných až trasia, keď začujú z televízora Superstar a druhým sa rozžiari tvár blaženosťou a prichádza stav netrepezlivosti, kedy sa už onen program začne, lebo ich dostáva do inej sféry, ako je každodenný boj s problémami.

Je to program nenáročný a z počiatočného chaosu, ktorý vnášal na obrazovku a ktorý zaujímal len značne obmedzenú časť divákov, sa táto súťaž, možno práve vďaka prvotnému chaosu a tvrdosti výberu, stávala kvalitnejšou a jej úroveň stúpala. Je to môj subjektívny názor a verím, že sa prepracujem aj k podstate toho, čo ma upútalo na celom tom doposiaľ odvysielanom.

Musím sa vrátiť pár rokov naspäť, do doby keď sa zakladal celoslovenský zväz sclerosis multiplex. Vtedy nám rozumy prinášali tí, ktorí už boli organizovaní v bývalom Zväze invalidov a mali kontakty s priateľmi v Čechách. Oni žili družnejším životom, mali väčší sklom sa združovať, možno i tým, že si jeden druhému menej závideli, ako sa to v poslednej dobe začalo objavovať na Slovensku. Nik si pritom neuvedomoval, že si navzájom nemáme vôbec čo závidieť, že by sme skôr mali pociťovať blízkosť jeden druhého. Boj o korýtka vo vedení zväzu, nám odoberal síl a odčerpával z batohu aktivít, ktoré mali viesť dušu do našej celoslovenskej organizácie. Pri tých ojedinelých aktivitách, rekondíciách uskutočňovaných od srdca, bez nekalých myšlienok nejakého vedľajšieho zisku. Pardon, jedno obohatenie tam bolo, malo to byť obohatenie sa radosťou jeden z druhého, že sa dokážeme stretnúť, že sme ešte nie celkom hodní do šrotu. Že sa dokážeme obohatiť jeden druhého tým, že rozdáme úsmevy, lásku a kúsok svojho uboleného srdiečka.

Vtedy, pri spoločných posedeniach, ktoré sme si zaužívali vždy po celodennom programe, nám ostatným, ktorí sme nezažili iný život v spoločnosti so zdravotne postihnutými, rozprávali tí „svetobežníci“, akým životom žijú naši susedia. V mnohom sme ich i predbehli, „aniž bychom cteli soupeřit“, ale mne chýbalo najviac jedno. Bola to kvázi hymna alebo pieseň SM-károm blízka srdcu pieseň. Oni si prisvojili pieseň Michala Davida Pár přáté mít. Pokúšal som sa ju aj preložiť, či prebásniť do slovenského jazyka, no nebolo to pravé orechové. Stále mi tam niečo vadilo, niečo prekážalo, jednoducho nebolo to ono, čo by som si predstavoval. Možno i tým, že som si takúto pieseň nepredstavoval v pravom slova zmysle ako hymnu, ktorá sa spieva na slávnostných akciách, pri ktorej sa stojí v pozore a pri jej prednese nastáva čas vážnosti a nesmiernej dôstojnosti. To vôbec nie, skôr by som to nazval hymnickou piesňou, aj keď viem, že je to nesprávny technicus terminus. Viem však, akú veľkú rolu hrali piesne v ťažkých stavoch, v časoch bojov, či už husitov alebo ruských vojakov, ale i iných. Tých príkladov je nespočetné množstvo.

Myslel som si, že i my prežívame často krát ťažké stavy. Niekedy sme sami, no niekedy sme v spoločnosti svojich priateľov. Nemusím vás presviedčať o tom, že pozitívne vibrácie pri speve pomáhajú v mnohých oblastiach. Duševno sa upokojuje, harmonizuje a nepriamo napomáha utlmovať trápenia fyzická. A vtedy má veľkú silu pieseň, ktorá rezonuje vo väčšine srdca a myslí. Keď všetci alebo aspoň väčšia časť pociťuje potrebu „zabručať si tých pár milých akordov, tých pár veršikov, v ktorých sa vidí každý z nás. Slovenský národ je obšťastnený veľkým množstvom piesní, veď náš národ dlho trpel a i preň bola pieseň mnohokrát jediným balzomom na rany a nie len na tele, no najmä na duši. Boli to piesne, ktoré patrili k onej dobe a my si ich radi aj dnes zaspievame a potešíme sa pri nich, nad niektorými sa zamyslíme, pri niektorých posmutnieme, ale iba na krátku dobu, to najmä vtedy, keď nám už je veľmi dobre. (nejak mi zlyháva pamäť, kedy nám bolo naposledy dobre? !!Aháááááááááááááááá, veď na poslednej rekondícii, ja PAKO, a a a aj na poslednom zasadnutí klubu, alebo sa mýlim?)

Ale stále to nie je tá pieseň, ktorú začne spievať jeden z nás, keď sme v úvoze a ku ktorému sa postupne začnú pridávať ostatní. Nezáleží, že to celkom neladí, ladí to v sile spoločnej myšlienky, v sile kolektívu. A tomu nevádi v akom šate vyjde holá pravda na svetlo sveta, hlavne že má silu vnútornú, že má vysoký potenciál argumentu, že graduje nie silou zvuku, ale silou pozitívnej energie, ktorú zo sebou nesie.

To mi chýbalo na našich spoločných akciách, ktoré boli v minulosti ešte i za účasti spolutrpiacich z celého Slovenska. A tí všetci žili s nami a vtedy sa zdalo, že sú radi, že majú niekoho, kto má podobné problémy, ale kto sa neschúli do kútika a plače ako je mu zle. Vtedy sa to tak zdalo, dnes to vyzerá, že buď to nebolo úprimné alebo, že veľmi rýchlo zabudli, možno i preto, že dnes je im s inými lepšie. To je však už život a ten nám prináša radosť, starosť, veselosť, smútok, lásku, zradu, vieru či sklamanie. Preto je taký rozmanitý a preto sa musíme naučiť ho brať taký, aký prichádza. Väčší „kumšt“ je dokázať vyseparovať balast, ktorý dostávame plným priehrštím od okolia.

Vtedy ma upozornil na seba seriál súťaží o Superstar. Je pravdou, že to už bolo po tom veľkom výberovom vytriešení. Upozornil ma vzťah súťažiacich, alebo ako ich nazvať. Ja ich tak chápem, lebo podstata tejto relácie je získať „titul“ SUPERSTAK SLOVENSKA. A to nie len tak niečo banálne. Je to jednak morálna prestíž, ale je to aj ekono-

mická záležitosť, určite nie nezaujímavá. Je to aj štartovacia rampa pre ďalšie dni života najlepšie umiestnených. Teda je tam prirodzená rivalita a napriek tomu, všetci súťažiaci si navzájom „fandia“, drúkujú, podporujú sa, prežívajú radosť s úspechu, ale sú smutní pri vyradení niektorého u nich. Myslím si, že tu sa ukazuje pravá povaha nášho národa, sú to mladí ľudia, ktorých ešte svet nestihol celkom pokaziť takými negatívami, ako je nenávisť, závisť, zloba či chamtivosť. Určite i tam to nie je stopercentné, to by sme si hádzali popol klamstva do tváre a ten škriabe. Dobro však srší z tej skupinky mládencov a dievčat, našich, slovenských. Lebo atmosféru prežívajúcu pri tejto súťaži nám závidia aj okolité krajiny, kde tomu nedokázali dať tú nadhodnotu, odchádzajúcu od výhradnej komercie. A srdce sa mi rozbúchalo, keď som po prvý krát začul tú ich spoločnú pieseň. Spievali ju samostatne, spievali ju však spoločne. Spievali ju tí, ktorí teoreticky majú byť medzi sebou rivali a oni ju spievali tak úprimne, tak krásne, že som sa cítil akoby som bol medzi nimi, akoby oni boli medzi nami a pomáhali nám s našimi problémami.

Možno som sa až priveľmi rozčítlivel a zbytočne vás obťažujem svojimi bláznivými myšlienkami. Ak som vám niekomu svojou úvahou zobral trochu času, tak mi to prepáčte mi to, nebol to úmysel, ale cítil som tú potrebu sa podeliť o niečo, čo by som mohol so SVOJIMI priateľmi prežívať.

Keď som sa dostal k textu onej piesne, moje predstavy sa ešte viac utvrdili. Pouvažujte, vyjadrite sa a to už i preto, aby som vás do budúcnosti neobťažoval potom takými to svojimi myšlienkami.

KÝM VIEŠ SNÍVAŤ, TAK MÁŠ NÁDEJ

Váš Tony

Možno ste si všimli, že som zmenil záverečné meno. Je to tým, že sa naše kluboviny dostali i do rúk mojich spolužiakov, ktorí mi vyčítali, že prečo som zmenil tvar mena, ktoré som požíval jednak pri osobnom styku a jednak pri písaní v časoch školopovinných. Vraj mi lepšie pristane – asi ich ovplyvnili pohľad na mňa, ktorý lepšie vystihuje slovo Tony. I keď si myslím, že podstatné je to čo je nad podpisom, či záverečným menom, v nostalgii za časmi, kedy mi nohy behali, vrátim sa na skúšku k tomu menu. Ak by vám to prekážalo, len treba dať vedieť a vrátim sa k predošlému.

ZOKLE - / ZO borské
KLE bety/

December býva všelijaký a samozrejme ani tento nebol ničím odlišný. Sneh, metelice, fujavice, tak začínal deň a ani predpoveď nebola o nič lepšia. Preto bola obava koľko sa nás nakoniec stretne a či sa vôbec niekto na klu dostaví. Viacerí sa ospravedlnili už len zo strachu zo stavu a zjazdnosti ciest. Takým bol i Lacino, lebo jeho navigátorka Soňka bola chorá a sám, bez nej (?) nemal odvahu sa na cestu pustiť. Katka mala vybavovačky v Blave a tak ich „uprednostnila“, čím odstavila Marcela a Norberta, pre ktorých by cesty autobusom boli veľmi náročné v takomto počasí. Marcel nám však aj zavolať na klub a po ňom aj Katka. Takže tam chvíľu boli. Takúto miniúčasť mal i Milanko s Andrejkom, lebo sa ozval mobilom a odkázal cestou nás Zuzke, že nikdy viac nepôjde domov mestskou hromadnou dopravou. Nie je možné tú spfšku nevhodných slov uviesť, jednak by to zabralo veľa miesta a jednak by ma mohli trestne stíhať za pohoršovanie verejnosti. Ja som sa len veľmi divil, že vedel vôbec pomenovať MHD, keď ju toľké roky nevyužíval. Všetci ho nechali pozdravovať, poslali sme ho na trón, aby už konečne prečítal kluboviny a vyvodili zo všetkého poučenie, že má chodiť na klub a nebude mať problémy. Marienka Šútorienka smutne volala, že Miloš sa búchal ešte doobeda do prs, že sa ide na klub. Ale asi veľmi silo trepal (až sa sám teším ako mi to pekne s tým slovom zapasovalo) a sneh sa tam u nich rozsypan tak, že už potom nemal odvahu sa pustiť na také cesty. Asi mu zasypalo aj mobil alebo šetri, keď odkaz posla po Majke. Mojmir mi už s predstihom avizoval, že na tento klub príde aj keď bude čo bude. Keď som však sledoval vývoj počasia, mal som obavy z jeho „vyhrážok“. Ale Mojmir je nezmar, dobehol do Blavy a tam sa dal dopraviť Andrejkovcami, aby mohol tlmočiť pozdrav jednak od Majky Trenčanky a jednak od Stana Sopúcha, ktorý bol na preliečení v nemocnici. Stihol toho dost aj na zdravého človeka, samozrejme musel by ten zdravý chcieť. Naďka prišla neskôr, ale za to obťažkaná dobrotami, hádajte prečo? Prečítajte si poslednú stranu a budete vedieť, že tento krát stoly ozaj boli preplnené a niektorí si chceli robiť aj poznámky, ale nemohli, lebo tam bolo plno dobrôt, jaj ešte aj teraz pri pomyslení na ne sa mi dvíha cukor. Ale aby som nezabudol, Naďka doniesla i pozdrav od Magdušky chrtovej, lebo bola v špitáli. Vy cezpoľní, ak neviete, tak to je nitrianska nemocnica. Anke Kanevovej aspoň chvíľu s klubovinami pripomenie atmosféru s nami, aj keď pre mnohých je ona neznáma a na „revanš“ pre ňu sú mnohí zase neznámi. To jej však neprekáža, aby aspoň takto na diaľku nemohla byť s nami. A my sme radi, že napriek rôčkom, má záujem o naše dianie a náš život a ja osobne som rád, že kluboviny naplňajú zmysel svojho poslania. Vydrž nám Anička. Hádám si nedáš zobrať primát SUPERSENIOR klubu. Olinka Repová si vyliala aspoň malý kúsok svojho žiaľu a som rád dupľovane, že naše kluboviny sú spojovníkom medzi oboma Olinkami. Nemáme možnosť ináč pomôcť, ale keď budeme na rekondícii v Malých Bieliaciach, mohol by vedúci turnusu zorganizovať pár účastníkov na ich návštevu. Všetci súhlasili a nechali ich pozdravovať spolu s Pavlínkou. Dovolať sa mňa, lajdáka mobilového, sa nemohla Majka z Topoľčian, určite chcela dať na vedomie, že nie sú vhodné cesty, aby sa na ne pustila s mladou mamičkou – teda dcérkou. Došiel Jožino Psula s pozdravom od Vlastičky, ktorý sme s radosťou opätovali, ale správy o jej zdravotnom stave nás nepotešili, veríme však, že sa upraví a stabilizuje. Tieto zimné obdobia sú pre nás trochu komplikovanejšie. Ale veľké bum, prišli Vrabľanky a obe, to nás potešili, tak isto ako Zuzka jednak z Blavy, ktorej bola trochu zima na nohu, lebo jej čerstvo dali dolu sadru a jednak Zuzka z Klokočiny. Emil, ten toho doniesol toľko toho, že to sám nezvládal, tak mal dvoch pomocníkov, manželku a ocina. Za dva kartóny dobrôt vyložili na stôl. A ja blbec som prišiel bez inzulínu, ale zato s autom, takže som iba symbolicky okoštoval to známe dobré vinodolské. Chlebičky boli jedna báseň, aj tam som zhrešil a tie zákusky, na tie som sa radšej ani nepozeral. Na potvoru ešte aj Titus priniesol dobrôt, takže verte mi, že ten stôl stonal pod ťarchou pochutín. A aby tomu nebol koniec kraja, Ingridka, ktorá sa v decembri vyhovárala na nepriazeň počasia, dnes prišla i s maminou i s osobnou asistentkou, ktorá chce byť členkou nášho klubu, aby lepšie porozumela celkovej problemati-

ke starostlivosti o zdravotne postihnutého s SM-kou. Skoro by som bol zabudol na Ivetku, ale tá bola taká tichučká, keď tu nemala kolegov rušičov – Lacka a Magdušku. Nenápadne, ako vždy sa prezentovali Jožinko s Magduškou. A nakoniec prišla i Lydka, teda nemyslím na koniec sedenia, ale ako posledná v poradí a tak sme jej nabalili aspoň pozdravy pre Tonka, s ktorým mala nejaké väčšie problémy, ktoré však chvála už odchádzajú. Evka Titusova musela zostať doma, lebo bola zničená z celodenného maratónu po lekároch.

Trochu budem musieť pribrzdiť, lebo od sedenia klubu sa niektoré veci v spojitosti s 2 % pomenili a definitívne upravili – aspoň dúfam. Tak teda posielam vám, dúfam, že sa mi to podarí, dve formy listu na oslovenia potencionálnych donorov. Jeden má na rube vyznačené údaje o našej organizácii, ktoré je potrebné vpísať do daňového priznania právnickej osoby (firmy, podnikateľa..) alebo fyzických osôb (súkromných podnikateľov, živnostníkov a zamestnancov, ktorým nerobí ročné zúčtovanie preddavkov dane zo mzdy zamestnávateľ). Pre tých, ktorým robí ročné zúčtovanie zamestnávateľ, je list, ktorý nemá na rube nič, zato sú tam pre nich dve tlačivá, ktoré si musia dať vyplniť u zamestnávateľa tak, ako v minulých rokoch. Preto je na jednom tlačive už všetko vypísané čo sa týka nášho klubu. Prvý krát sa to robí takouto trojakou cestou (možno je to účel), ale nech nás to neodradí, lebo korunky pre náš klub môžu tiecť iba z tohto zdroja a preto odhrňme napadané lístie a načierajme z čistého prameňa. Majme dostatok síl presvedčať ľudí, že je to pre dobro vecí, že je to pre nás a nech ich neodradí ten zlomok času, ktorý budú venovať vypísaniu pár okienok v tlačive, ktoré budú znamenať pre nás v sumáre možnosť usporiadania napr. rekondícií. Takže veľa zdraru, pevných nervov a vytrvalosti.

Prejednali sme možné nové termíny rekondičných pobytov už i s ohľadom na pokračovanie Bučinára, čo vyvolalo radosť medzi mnohými. Termíny vám posielam v prílohe a prosil by som o seriózny prístup i k tejto veci, aby sme sa vedeli zorientovať. Termíny si vybrali účastníci klubu s tým, že bude potrebné doriešiť vedúcich jednotlivých rekondičných pobytov. Máme medzi sebou veľa šikovných ľudí, treba ich využiť, aby neboli zaťažovaní iba tí istí. Podklady dá predseda každému tak ako to bolo už i v minulosti. Samozrejme, ak sa mu zachovali nejaké dáta, po „rozsypaní“ hardisku. V tejto problematike predseda nechcel obťažovať a zaťažovať prítomných, ale nedá sa dnes už pracovať bez výpočtovej techniky. Starý klubový počítač pred rokmi vyhorel, teraz „odišiel“ súkromný počítač predsedu. Prítomní preto rozhodli, že klub má dostatok finančných prostriedkov nato, aby si zakúpil prenosný osobný počítač s príručnou tlačiarňou, aby boli operatívne použiteľné na akciách klubu. Objem bol stanovený do 50000 Sk za obe veci. Prítomní upozornili, aby bol vybraný hodnoverný dodávateľ so servisom.

Prebrali sme prípravu výročného zasadnutia klubu, ku ktorému je potrebné zabezpečiť kandidátku, pracovné komisie a formu volieb, ktoré pre tento rok bolo odsúhlasené verejnými účastníkmi zasadnutia marcového klubu.

Prešli sme došlé pozdravy ku kocno a začiatko ročným sviatkom.

Prejednali sme termíny zasadnutí na I. polrok 2005, ktoré sú :

23. február 2005

23. marec 2005

. apríl 2005

. máj 2005

. jún 2005

Prebrali sme podklady pre novo chystaný Adresár členov klubu, doplnili sme nové údaje, staré sme vyradili, takže tí čo ste neboli na zasadnutí klubu a chcete, aby bol na vás kontakt či už pevnou linkou, mobilom alebo mailom, v čo najkratšej dobe spresnite kontakty na seba.

Informovali sme sa o výstave na výstavisku Agrokomplexu Nitra v dňoch 21. – 24 apríl 2005 o medzinárodnej výstave pomôcok na kompenzáciu zdravotného postihnutia, rehabilitáciu a protetiku.

ZOFT, ZOberské

FTipovisko

Tento krát od mojej sestričky a internetu :

Vybraté z korešpondencie :

14.1.2005 Norbert :

Konečne som sa odhodlal napísať tichu a osobnú spomienku na Szabolcsa Horvátha. Narodil si sa len o pár dní skor ako ja. Možno aj to bol dôvod, že sme si tak rozumeli. Neviem si vybaviť jedinu spomienku na Teba bez toho, aby sa mi na tvári neobjavil usmev, ktorý ma však teraz trpku prichut. Nikdy vo svojom živote som nechcel viac k narodeninám ako Tebe. Je mi veľmi uzko, že si tento rok nepovieme všetko najlepšie. Veľmi zreteľne si pamätám na galantsku nemocnicu, kde sme sa stretli a veľa sme sa rozpravali...

Prepac, neprišiel som ti povedať ani zbohom, nezvladol by som to.

14.1.2005 Norbert :

Mily predseda Tonko,

po precítaní Klubovín ma napadla jedna krásna veta:

"Človek musí predsa niečo chcieť, musí mať pred sebou nejakú cestu, o ktorej vie kam vedie. A keď verí, že je správna, ma po nej ísť a trebars aj zakopávať o kamene."

Ano, mám pred sebou posledné zasadanie Klubu i Andrejkin prednes o zarucené "zdravých" preparatoch. Keby s tým prišla na ine zasadnutie a nie predvianočne, možno by mala väčší úspech. Neviem. Ale viem, že každý z nás už vyskúšal nejaký ten "zazračný" prípravok a čakal na aspoň chvíľkové zlepšenie. Lackova studná vtipov je naozaj nevyčerpatelná. Par ich poslal na moj mobil a

dokonca sme sa virtualne stretli na Sri Lanke, kam ho spolu so Sonou priniesla prilivova vlna. Je mi luto nestastia, ktore sa udialo, sice vo vzdialenej krajine, tych 160 000 obeti a bolo mi smutno pri ranajkach (pamatas Katka?). Viem, ze nepomoze jedna poslana SMS, ale aspon nieco. Takisto Tatry, nasa pycha. Videl som zabery a prepokladam, ze kazdy z nas.

Je mi luto aj nasej vlady a celej spolocnosti, ze reagovali tak neskoro a vyzbieralo sa, oproti Cecham, tak malo penazi. Mozno sa to este zmeni, teda urcite. Keby sa na Sri Lanke vlnili zenske vlasy...radsej.

Ked sa nam zacnie po dialke vravime si: vlny mora, vlny mora. Svoju lasku vyznavame v ruzovej obalke a bozkavajuc potom mäkke zenske vlasy vravime si: vlny vlasov, vlny vlasov. Co sa tyka internetu a mailovej komunikacie, chvalabohu, ze ju máme. Aj ked pocas sviatkov vznikli nove pocitacove virusy a chvalabohu máme dobre antiviruse programy. A k tomu i Firewall.

S pozdravom Norbert i trosku vzdialena Katka

Nezabúdame

V mesiaci **f e b r u á r 2 0 0 5**
o s l á v i a

Meniny :

19.2. **Vlastička** Psulová

Narodeniny :

1.2. Mirka Kohoutová
6.2. Ivetka Péterová
16.2. Marcel Smolica
18.2. Pavel Borbély !!!!!
26.2. Lydka Michaličková

Gratulujeme a prajeme veľa jasných dní prehriatych slnkom a láskou pri dobrom zdraví a vzájomnom porozumení.

Môžete nás kontaktovať i cez internet na klubových **email – adresách :**

suchan@ksmnr.sk

ksmnr@nr.psg.sk

a nájsť na webovej stránke :

www.ksmnr.sk

!!! Dovoľujeme si Vás všetkých pozvať na zasadnutie nášho klubu, ktoré sa uskutoční, dňa **23. februára 2005 /streda/ o 15. 00 hodine** na **ul. Ľ. Okánika č. 6/A v Nitre – Chrenovej I.**, v zasadačke Klubu dôchodcov a v priestoroch Zväzu telesne postihnutých a vozičkárov.

Zoborské kluboviny zostavuje a vydáva Anton Suchan, predseda Klubu sclerosis multiplex Nitra, ako občasník Klubu sclerosis multiplex Nitra. Nepredajné, výhradne pre členov Klubu SM Nitra. Text neprešiel jazykovou úpravou. Príspevky zasielajte na adresu predsedu klubu, Anton Suchan, 949 11 Nitra, Novomeského 3/5 resp. cestou internetu, alebo telefonicky na čísla 037/773 22 99, 0904 547 106, 0915 841 006. Nevyžiadané príspevky nevraciam. Uzávierka čísla 31.1.2005.